

ความเป็นมาของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

ชีวิตในวัยเยาว์ของ พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ กำเนิดในครอบครัวทหารโดยถือกำเนิดเมื่อ วันที่ 5 เมษายน 2465 ที่กรุงเทพมหานคร เป็นบุตร จอมพลผิน และคุณหญิงวิบูลย์ลักษณ์ ชุณหะวัณ ตระกูล"ชุณหะวัณ"โดดเด่นขึ้นมาเนื่องจาก จอมพลผิน ในฐานะประมุขของตระกูล"ชุณหะวัณ" ได้ทำการรัฐประหารในปี พ.ศ. 2490¹ จากการรัฐประหารครั้งนี้ ส่งผลให้บุคคลในตระกูล "ชุณหะวัณ" ในรุ่นลูกหลานได้เจริญเติบโตขึ้นทางการเมืองจนเป็นที่รู้จักกันทั่วประเทศ พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ เติบโตมาในแวดวงของทหารเพราะว่า จอมพลผิน ชุณหะวัณ ซึ่งเป็น บิดาของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นั้นเมื่อวัยเด็กนั้น เด็กชายผิน เป็นคนเรียนดี ตอนเป็น นักเรียนนายสิบ สอบไล่ได้คะแนนเยี่ยมจึงมีโอกาสเข้าเรียนเป็นนักเรียนนายร้อยทหารบก จอมพลผิน เป็นบุตรของนายไข่ และนางพลับ บิดามีอาชีพทำสวนและเป็นแพทย์แผนโบราณ ชีวิตในเยาว์วัยนั้น จอมพลผิน ได้พาบุตรไปเยี่ยมพ่อแม่ที่จังหวัดสมุทรสงคราม ดังที่ คุณหญิงอุดมลักษณ์ ศรียานนท์ จิตาคนโตเขียนบันทึกไว้ว่า "เมื่อพวกเราอายุ 10 กว่าขวบ คุณป้ายังหาเวลาว่างจากวันเสาร์อาทิตย์ที่หยุดฝึกสอนทหารพม่า - ลุก ลงเรือ คุณป้าแจวท้ายจากโรงทหารเข้าไปเยี่ยมคุณย่าที่บ้านสวน บางนกแขวก ลูกคนโตก็ช่วยพายหัวเรือได้บ้างมีกำลังใจว่าขากลับคุณย่าคุณป้ามีผลไม้สวนหลายอย่างให้มา และนานๆ จะมีโอกาสพายเรือไปไหนพร้อมกับ คุณป้า แม่ น้อง"

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เขียนบันทึกไว้ในอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ จอมพลผิน ชุณหะวัณ ว่า "ปู่ของผมเป็นชาวสวนเมืองราชบุรี บิดาของผมเป็นลูกชาวสวน

¹รายละเอียดเกี่ยวกับการทำรัฐประหารใน พ.ศ. 2490 ศึกษาได้จาก สุชาชัย ยิ้มประเสริฐ, แผนชิงชาติไทย (กรุงเทพมหานคร : B.K. การพิมพ์, 2534),

แต่อยากปรับใช้ประเทศชาติด้วยการเป็นทหารเหมือนกับหนุ่มๆ ทั้งหลาย เลสสมัครเข้าเป็นทหารตั้งแต่เด็ก จากพลทหาร นักเรียนนายสิบ นายสิบ นักเรียนนายร้อย ร้อยตรี ขึ้นไปจนถึงจอมพล²

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ มีพี่สาว 3 คน ได้แก่ คุณหญิงอุดมลักษณ์ ศรียานนท์ คุณหญิงเจริญ อติเรกสาร และนางพร้อม ทักษะรังสี³

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เขียนไว้ตอนหนึ่งในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพคุณหญิงอุดมลักษณ์ ศรียานนท์ พี่สาวว่า "เมื่อเด็กๆ ครึ่งสมัยที่บิดาของพมรับราชการที่จังหวัดราชบุรี พี่ดม (คุณหญิงอุดมลักษณ์ ศรียานนท์) คมน้องทุกคนเดินจากบ้านพักในโรงทหารไปโรงเรียนเบญจมราชูทิศ โดยต้องเดินมาทางสะพานจุฬาลงกรณ์ ซึ่งข้ามแม่น้ำแม่กลองเป็นระยะทางเกือบ 4 กิโลเมตร ทุกวันที่โรงเรียนเปิดภาค ทั้งขาไปและขากลับรวม 8 กิโลเมตร ทำเช่นนี้ เพื่อฝึกให้น้องๆ อดทน ทั้งหลอกล่อและดูแลความปลอดภัยให้แก่เพื่อนๆ ทุกคน ไม่ว่าฝนจะตกฟ้าจะร้องก็ต้องพาไปโรงเรียนให้ได้"⁴

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ กล่าวถึงคำสั่งสอนของจอมพลผินไว้ว่า "ผมถูกรอบรมโดยทางตรงและทางอ้อมอยู่เสมอว่าให้มีความอดทนและความซื่อสัตย์กับตัวเอง และต่อผู้มีพระคุณ บิดามารดา ครูบาอาจารย์ ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ผู้บังคับบัญชาและครอบครัว เมื่อผมมีอายุได้ 10 ปี ก็ถูกส่งไปอยู่โรงเรียนประจำเพื่อให้มีความอดทนต่อเหตุการณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้รู้จักช่วยตัวเองจนกระทั่งเดี๋ยวนี้ ผมจึงไม่เคยอยู่บ้านเดียวกับท่านเลย ท่านรับราชการอยู่หัวเมือง แต่ผมเรียนหนังสืออยู่กรุงเทพฯ เท่านั้นยิ่งเมื่อได้รับราชการทหาร ต่างคนต่างมีงานทำคนละอย่างทำกันไปแต่ไม่ได้มีความรู้สึกว่าห่างไกลจากท่านเลย เพราะความอดทนและความซื่อสัตย์ที่ท่านได้ให้ไว้ผมแอบเข้าไปในตัวผมเสียเต็มที่แล้วเมื่อถึงคราวจะต้องใช้ความอดทนต่อเหตุการณ์ก็เหมือนบิดาอยู่ใกล้ตัวผม และเรื่องความซื่อสัตย์นั้น ท่านจึงคุม

²เสถียร จันทิมาธร, ชาติชาย ชุณหะวัณ ทหาร "นัก" ประชาธิปไตย (กรุงเทพมหานคร: บริษัทแปลน พับลิชชิ่ง จำกัด 2532), หน้า 5-6.

³"นายกรัชมุนตรี", วงจร (11 - 17 สิงหาคม 2531), หน้า 4.

⁴พรรคประภา อินทรวินิจฉัย (บรรณาธิการ) รวมประวัตินายกรัชมุนตรี และประวัติสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย 2531 (กรุงเทพมหานคร : บริษัทเมจิกโปรดักชั่น 2532), หน้า 294.

อย่างเอาจริงเอาจังที่สุด แม้จนกระทั่งบัดนี้ผู้จึงรู้สึกว่าคุณอยู่ใกล้ ๆ ผม หรือในหัวใจของผม และไม่เคยได้จากผมไปเลย

ความอดทนและความซื่อสัตย์ที่ท่านได้ร่ำสอนอบรมให้ผมมีนั้น เป็นสมบัติอันมีค่ายิ่ง เพราะมันก่อให้เกิดพลังและเป็นเกราะป้องกันอันแข็งแกร่ง ทำให้ผมอยู่รอดมาได้จนทุกวันนี้ ผมจึงต้องรักและคิดถึงบิดาของผมเป็นที่สุด^๕

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้รับการอบรมกล่อมเกลาจากจอมพลผิน ชุณหะวัณ ให้มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำ อดทน และให้มีความซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นคุณสมบัติอันมีคุณค่ายิ่งในวันข้างหน้าที่จะเติบโตก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำคนหนึ่งของประเทศไทย

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เกิดที่พลับพลาไชยแต่ได้ไปเติบโตที่โคราช เนื่องจากคุณพ่อต้องย้ายไปรับราชการที่นั่น ถูกส่งไปเรียนโรงเรียนประจำ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดมีความอดทนและสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ตั้งแต่ตอนอายุ 10 ขวบ เรียนจบชั้นมัธยมที่โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์ ต่อมาได้เรียนในโรงเรียนนายร้อยทหารบกจนกระทั่งจบมาประจำการในเหล่าทหารม้าในปีพ.ศ. 2483 ได้เริ่มรับราชการครั้งแรกด้วยยศ "ว่าที่ร้อยตรี" เมื่อ พ.ศ. 2489 ได้ไปศึกษาต่อโรงเรียนยานเกราะ กองทัพบกสหรัฐอเมริกา^๖

การรับราชการทหารของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้มีความเจริญเติบโตเรื่อยมาจนกระทั่งติดยศ "พลจัตวา" เมื่อ พ.ศ. 2499 และได้รับพระราชทานยศ "พลตรี" เมื่อ พ.ศ. 2516^๗

การอบรมกล่อมเกลาจากสถาบันศึกษา

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เมื่อเรียนสำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 8 จากโรงเรียนมัธยมวัดเทพศิรินทร์ พลเอกชาติชาย ก็ได้สอบเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยทหารบก ได้เลขประจำตัว 4526 เข้าทำเนียบนักเรียนนายร้อยนายทหารบก รุ่นปี พุทธศักราช 2482 ใช้ชื่อที่สมัครเดิมว่า "นักเรียนนายร้อยสมบุญ ชุณหะวัณ" สาเหตุที่ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ไม่ไปศึกษาต่างประเทศเพราะต้องไปอยู่วังสวนกุหลาบอันเป็นที่ทำการของนายกรัฐมนตรีนะขณะนั้นคือ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ทั้งนี้เพราะสาเหตุมาจากจอมพลผิน ชุณหะวัณ ยังบังคับบัญชากำลัง

^๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า 225-226.

^๖ เรื่องเดียวกัน, หน้า 255-256.

^๗ ประวัติย่อพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เรื่องการรับราชการตุลาการและอัยการ
จากภาคผนวก

ทหารอยู่หัวเมืองภาคอีสานได้ฝากพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ไว้กับผู้นำอันเท่ากับเป็นตัวประกันทางการเมือง"วันหนึ่งขณะที่ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นั่งอยู่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม หนึ่งกลับจากไปส่งลูกชายขึ้นรถไฟที่บางกอกน้อย เพื่อไปลงเรือที่บึง มาถึงเห็นผมนั่งอยู่คนเดียว ท่านก็ยื่นสูบบุหรี่อยู่ใกล้ๆ และถามผมว่า "อยากจะไปเมืองนอกเหมือนกับพวกเขาไหม พลเอกชาติชาย ไม่ตอบ ก็ไม่มีความคิดอะไร ก็มันเหงาคอนอื่นๆ เขาไปกันหมดใช้ไหมพอเห็นผมไม่ตอบท่านก็พูดขึ้นอีกว่า"ถ้าอยากเป็นใหญ่ก็ต้องเรียนอยู่เมืองไทย"⁷ เป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้พลเอกชาติชาย ไม่ได้ไปศึกษาต่อเมืองนอกในชั้นแรกของชีวิตซึ่งการที่จะเป็นผู้นำในสังคมไทยนั้นจะต้องเป็นบุคคลผู้มีบารมี การศึกษาในสถาบันในเมืองไทยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นั้น ทำให้ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ มีเพื่อนร่วมรุ่นถึง 214 คน ซึ่งต่อมาบุคคลเหล่านั้นต่างประสบความสำเร็จในการรับราชการทหาร ตำรวจ และในทางการเมืองด้วยกันหลายคน⁸

คนหนึ่งในจำนวนนี้ก็คือ นักเรียนนายร้อยเสริม ๗ นคร ซึ่งเคยเป็นเสนาธิการทหารบก เป็นผู้บัญชาการทหารบก เป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุด และต่อมาเป็นรองนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลของ พล.อ. เกอริงศักดิ์ ชมะนันทน์

นักเรียนนายร้อยสายหยุด เกิดผล ซึ่งเคยเป็นเจ้ากรมยุทธการทหารบก ซึ่งมีบทบาทเป็นอย่างสูงในการร่วมจัดตั้ง กองอำนาจการ ป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ (กอ.ปค.) เคยเป็นเสนาธิการทหาร เป็นผู้บังคับบัญชาการทหารสูงสุดต่อจาก พล.อ. เสริม ๗ นคร

นักเรียนนายร้อยอำเภอ จุลละพราหมณ์ ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น "สุรพล" เคยถูกจับในข้อหา "กบฏเสนาธิการ" เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พุทธศักราช 2491 ต่อมาย้ายไปรับราชการเป็นตำรวจ มีบทบาทสำคัญร่วมในการจัดตั้งกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จนได้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จากนั้นเลื่อนขั้นขึ้นตามลำดับ จนได้เป็นอธิบดีกรมตำรวจต่อจาก พล.ต.อ. มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น

⁷ พรรณประภา อินทรวิทย์นันท์ (บรรณาธิการ), รวมประวัติวิทยากรรัฐมนตรี และประวัติสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย, หน้า 261.

⁸ เสถียร จันทิมาธร, ชาติชาย ชุณหะวัณ ทหาร "นัก" ประชาธิปไตย, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทแปลน พับลิชชิ่ง จำกัด, 2532), หน้า 28-29.

นักเรียนนายร้อยฉลาด หิรัญศิริ ซึ่งเคยเป็นเจ้าของกรมยุทธศึกษาทหารบก เป็นรองเสนาธิการทหาร เป็นผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก ในสมัยรัฐบาล ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่ง พล.ต.อ.ประมาท อติเรกสาร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้ย้ายให้เป็นรองผู้บัญชาการทหารบกเพื่อเตรียมเข้าดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการทหารบก ต่อจากพลเอกบุญชัย บำรุงพงศ์ กลายเป็นชนวนทางการเมืองครึกโครมแต่ได้ถูกพลเอกทวิช เสนีวงศ์ ณ อยุธยา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในสมัยรัฐบาล ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ปลด "ชนวน" ด้วยการย้ายเข้าประจำสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

ต่อมา พลเอกฉลาด หิรัญศิริ มีส่วนร่วมในการก่อกบฏเมื่อวันที่ 26 มีนาคม พุทธศักราช 2520 เป็นผู้ยิง พลตรี อรุณ ทวาทะสิน ผู้บัญชาการกองพลที่ 1 รักษาพระองค์ เสียชีวิตในเหตุการณ์นั้น จึงถูกลงโทษถอดยศและประหารชีวิตตายตกไปตามกัน

นักเรียนนายร้อยเชาว์ สวัสดิสงคราม ซึ่งเคยเป็นผู้บัญชาการสถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง เป็นรองเสนาธิการทหารบก เป็นผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก เป็นรองปลัดกระทรวงกลาโหม และเกษียณจากราชการในตำแหน่งรองผู้บัญชาการทหารสูงสุด

นักเรียนนายร้อยไพจิตร สมสุวรรณ ซึ่งเคยเป็น ผู้อำนวยการส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อย่างยาวนาน ต่อมาเป็นปลัดบัญชาการทหารบก และเกษียณจากราชการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก

นักเรียนนายร้อยบุญเสริม บุญตระกูล เคยเป็นเจ้าของกรมยุทธศึกษาทหารบก เป็นเสนาธิการทหารบก และเกษียณจากราชการในตำแหน่งรองผู้บัญชาการทหารบก

นักเรียนนายร้อยปิ่น ธรรมศรี ซึ่งเคยเป็นผู้บัญชาการศูนย์การทหารราบ เป็นผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นแม่ทัพภาคที่ 4 เป็นแม่ทัพภาคที่ 1 และเกษียณจากราชการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก

นอกจากนี้ยังมี พล.อ.ลักษณะ สาลิคุปต์ อดีตแม่ทัพภาคที่ 2, พล.อ.ประเสริฐ โมกษะสมิตแห่งกองบัญชาการทหารสูงสุด, พล.อ.หิรัญ คุรุทเวโย แห่งกองบัญชาการทหารสูงสุด, พล.ท.สนั่น ยุทธสารประสิทธิ์, พล.ท.ณรงค์ฤทธิ์ มหารักษ์กษ, พล.อ.อ. เรืองชัย กาญจนโกคิน, พล.ท.อิสาน จันทรเสน, พล.อ.จิตต์กวี เกษะโกมล, พล.ท. กำจร พรหมโยธา เป็นต้น

ส่วนที่แยกไปรับราชการเป็นตำรวจได้แก่ พล.ต.ท.กิตติ เสรีบุตร, พล.ต.ท.ถวิล จันทสิหราช, พล.ต.ท.สล้าง เริ่มรุจน์, พล.ต.ท.เทพ ศุภมิตร, พล.ต.ชนะ

สมทวนิช, พล.ต.ต.สิทธิศักดิ์ สุพรรณเกษย์, พล.ต.ต.สุภัทร วัฒนิน, พล.ต.ต.จิตต์ ลีลา
ยุทธ, พล.ต.ต.สง่า กิตติขจร และรวมทั้ง "อัศวินแหวนเพชร" พ.ต.อ.วิจิต รัตนภาณ,
พ.ต.อ.อรรณพ นุกประยูร เป็นต้น

นักเรียนนายร้อยสมบุญ ชุณหะวัณ เข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยทหารบกในยุคนั้น
ขณะนั้นเป็นช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ซึ่งได้พบ
เหตุการณ์การยึดอำนาจในการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศและการเร่งจัดนิคมและเสริม
สร้างกองทัพประสานเข้ากับความคิดชาตินิยมของนายพันเอกหลวงพิบูลสงคราม อย่างเต็มที่
สืบเนื่องมาจากการใน พ.ศ. 2475 ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศ
ส่งผลให้ ระเบียบการ และหลักสูตรของโรงเรียนนายร้อยทหารบกก็เปลี่ยนไปเป็นอย่างมาก
นับแต่ปีการศึกษา 2477 เป็นต้นมามีข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ารับการศึกษ
ว่าจะต้องจบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ 8 ของกระทรวงธรรมการ มีอายุไม่เกิน 21 ปีบริบูรณ์
และจะต้องผ่านการสอบคัดเลือกจากคณะกรรมการกรมยุทธศึกษาทหารบก

ส่วนทางด้านระบบ และหลักสูตรการศึกษาก็เปลี่ยนแปลงใหม่โดยกำหนดให้เรียน
วิชาสามัญในชั้นปีที่ 1 ส่วนในชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ให้เรียนวิชาทหารล้วน ๆ ยกเว้นวิชา
ภาษาฝรั่งเศสซึ่งต้องเรียนต่อจนถึงชั้นปีที่ 2 และต่อมา ยังได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้เรียน
วิชาภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศสจนถึงชั้นปีที่ 3

นักเรียนนายร้อยทหารบกในยุคนั้นของนักเรียนนายร้อยสมบุญ ชุณหะวัณนั้น นอก
จากจะต้องเรียนวิชาสามัญและวิชาทหารภาคทฤษฎีภายในชั้นเรียนตามปกติแล้ว ยังจะต้องรับ
การฝึกพลศึกษาและการฝึกอบรมให้เป็นผู้นำทหาร ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างสูงสำหรับผู้
จะต้องไปเป็นผู้บังคับบัญชาการกำลังทหารในกาลข้างหน้า

เฉพาะการฝึกเพื่อให้เป็นผู้นำทหารที่ตั้นั้น จะดำเนินการเป็นขั้น ๆ จากง่ายไป
หายากตามลำดับ ดังนี้คือ

- ในชั้นปีที่ 1 ฝึกอบรมให้ทำหน้าที่เป็นลูกแถว หรือพลทหาร
- ในชั้นปีที่ 2 ฝึกอบรมให้ทำหน้าที่เป็นครู หรือ เป็นผู้บังคับหมู่หรือนายสิบ
- ในชั้นปีที่ 3 ฝึกอบรมให้ทำหน้าที่เป็นผู้บังคับหมวด หรือเป็นนายทหาร

อาจกล่าวได้ว่า ระยะเวลาแห่งการเป็นนักเรียนนายร้อยนี้เองที่เป็นพื้นฐานการ
ฝึกความอดทนและความซื่อสัตย์ให้กับนักเรียนนายร้อยสมบุญ ชุณหะวัณได้

โรงเรียนนายร้อยทหารบกในระยษนั้น มีนายพันตรี หลวงกำปนาท แสนยากร (กำปัน อุตรวณิชย์) เป็นผู้บังคับการ โดยมีนายร้อยเอกเต็ม หอมเศรษฐี เป็นผู้บังคับกองร้อยที่ 1 นายร้อยเอกถนอม ปัทมานนท์ เป็นผู้บังคับกองร้อยที่ 2 และนายร้อยเอกประยูร สุคนธทรัพย์ เป็นผู้บังคับกองร้อยที่ 3

นักเรียนนายร้อยสมบุญ ชุณหะวัณ สังกัดอยู่ในกองร้อยที่ 1 ของนายร้อยเอกเต็ม หอมเศรษฐีความรู้สึกโดยรวม ๆ ของนักเรียนนายร้อยที่เพิ่งหลุดพ้นจากกางเกงขาสั้นมาแต่งเครื่องแบบ กางเกงสีกากีแกมเขียวขยาขาว นัปลายขา ประกอบเข้ากับเสื้อกากีแกมเขียว เข็มขัดหนังสีน้ำตาล คาคทับเสื้อสีกากีแกมเขียว ไม่ว่าจะเป็นักเรียนนายร้อยสมบุญ ชุณหะวัณ หรือนักเรียนนายร้อยนายใดก็ตามจะต้องปฏิบัติตามระเบียบโดยเคร่งครัด

นั่นคือ ขณะที่ย่างเหยียบแต่ละก้าวเข้าไปในรั้วแดงกำแพงเหลืองของโรงเรียนนายร้อยทหารบก ครั้งแรก ย่อมเต็มไปด้วยความอึกเขิมลำพองใจ และหึ่งในตัวเองที่สามารถสอบผ่านเข้ามาได้ แต่แล้วความรู้สึกเหล่านี้ก็ค่อยอันตรธานจางจากหายไปทีละนิด ๆ ด้วยระเบียบวินัยอันเคร่งครัดและคำสั่งอันเฉียบขาดซึ่งกร้าว ไม่มีข้อแม้และไม่มีการข้อย่างใดทั้งสิ้น

การที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัดทำให้ความสะดวกสบายที่เคยมีเมื่ออยู่บ้านกับพ่อแม่ พี่น้องและวงศาคณาญาติอื่น ๆ พลันหมดสิ้นลงในวินาทีที่ผู้บังคับหมวดเรียกเข้าแถวตรวจชื่อด้วยเสียงดังก้อง "นักเรียนนายร้อยสมบุญ ชุณหะวัณ"

เมื่อตื่นนอนตอนเช้ามีด นักเรียนนายร้อยสมบุญ ชุณหะวัณ ก็ต้องรีบลงมาเข้าแถวหน้าโรงนอนก่อนล้างหน้าแปรงฟัน เพื่อให้หัวหน้าตออบอกแถวฝึกกายบริหาร หรือไม่ก็นำวิ่งรอบสนามหน้าโรงเรียน 3 รอบเป็นเวลาประมาณ 10 วินาทีจากนั้นจึงให้ไปล้างหน้าแปรงฟันเสร็จกิจของแต่ละคนอย่างรวบรัดแล้ว ก็แต่งกายสวมเชิร์ตขาว กางเกงขาสวสีกากีแกมเขียว เข้าห้องฝึกฝนตนเอง 1 ชั่วโมง ซึ่งก็คือห้องชั้นล่างของโรงนอน หลังจากนั้นก็เป็นเวลาอาหารเข้าแล้วเข้าห้องเรียน ตอนเที่ยง รับประทานอาหารกลางวันแล้วเข้าห้องเรียนอีกไปจนถึง 15.00 น. จึงถึงเวลาฝึกไปจนเย็น

มีเรื่องเล่าในหมู่นักเรียนนายร้อยรุ่นปัทมศักราช 2482 ว่า ในสัปดาห์แรกของการเริ่มต้นในโรงเรียนนายร้อยทหารบก นักเรียนนายร้อยสมบุญ ชุณหะวัณ ก็ถูกตัดแต้มเป็นคนแรกของรุ่น เพราะเมื่อ นายร้อยเอกเต็ม หอมเศรษฐี ผู้บังคับกองร้อยที่ 1 เอาไม้

บรรทัดมาวัดเส้นผมปรากฏว่าเอาไว้วาเกิน 2 เซ็นติเมตรจึงถูกลงโทษกักตัวไม่ให้กลับบ้านหลายสัปดาห์

ในตอนเย็นอันเป็นเวลาพักผ่อนประจำวัน บรรดาหนุ่ม ๆ นักเรียนนายร้อยก็จะพากันแต่งกายด้วยกางเกงจีนสีขาว และเสื้อในคอกลมสีขาวออกไปนั่งจับกลุ่มคุยกันอยู่ตามม้านั่งใต้ต้นประดู่หน้าโรงนอน หรือไม่กี่ออกไปนั่งที่สนามหญ้าหน้าโรงเรียนเพื่อคอยดูว่าใครจะมีญาติมาเยี่ยมทางหน้าประตูข้างแน่นอน ความสนใจย่อมพุ่งไปยังญาติสาว ๆ มากกว่าจะเป็นญาติหนุ่ม ๆ เพศเดียวกัน

ชีวิตของ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ในช่วงนี้ต้องคร่ำเคร่งการเรียนหนักเพราะนักเรียนนายร้อยมีหลักสูตรการเรียนที่เรียนหนัก ผูกอบรมหนักและมากด้วยระเบียบวินัยเข้มงวด แม้จะเป็นสภาพอันน่าเบื่อหน่ายและขัดแย้งกับวัยหนุ่มอันคะนองสดใส คึกคัก และร่ารือหาเสรีภาพเป็นอย่างยิ่ง แต่สิ่งเหล่านี้กลับเป็นหินลองทองอย่างสำคัญในการบ่มเพาะเสริมสร้างความซื่อสัตย์และความอดทนให้กับชายหนุ่มแห่งสายตระกูล "ชุณหะวัณ" ได้อย่างดียิ่ง และที่สุด คืบหน้าแห่งความไฝฝืนที่จะได้ประดับดาวบนบ่าเป็นนายร้อยห้อยกระบี่ก็มาถึงนักเรียนนายร้อยสมบูรณ์ ชุณหะวัณ และเพื่อนร่วมรุ่นอย่างรวดเร็ว จนแทบจะตั้งหลักปรับตัวไม่ทัน เมื่อเสียงปืนแห่งสงครามอินโดจีนฝรั่งเศสได้ระเบิดกัมปนาทขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2483 ณ บริเวณชายแดนไทย-อินโดจีนฝรั่งเศส ด้านชายแดนจังหวัดนครพนม กองทัพบกแห่งกระทรวงกลาโหมก็ได้คำสั่งแต่งตั้งให้ นักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยทหารบกออกรับราชการในตำแหน่ง "ผู้บังคับหมวด" พร้อมกับครองยศเป็น "ว่าที่ร้อยตรี"

ชีวิตการรับราชการของ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

ว่าที่ร้อยตรีสมบูรณ์ ชุณหะวัณ ได้รับบรรจุให้ดำรงตำแหน่งเป็น "ผู้บังคับหมวด" กองพันทหารม้าที่ 1 รักษาพระองค์" เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พุทธศักราช 2483 โดยมีนายพันโทหม่อมราชวงศ์ลาภ หัสตินทร เป็นผู้บังคับกองพัน และนายพันตรีฤๅษ ภูณกันต์ เป็นรองผู้บังคับกองพัน

และได้รับคำสั่งจากกองทัพบกให้เดินทางโดยรถไฟขบวนพิเศษตรงไปยังสมรภูมิที่จังหวัดสุรินทร์ เพื่อร่วมประกอบส่วนเข้าในกองพลสุรินทร์ อันมีนายพันโทหลวงวิรัชวินโยธิน (วีรวุฒิ วิรัชวินโยธิน) เป็นผู้บัญชาการกองพล

นายทหารจากโรงเรียนนายร้อยทหารบกที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเร่งรัด เพื่อออกไปปฏิบัติหน้าที่ราชการสนาม ในสงครามอินโดจีนฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พุทธศักราช 2483 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 167 นาย

นอกจากการถ่ายทอดวิชาการอย่างหนัก การฝึกอย่างหนักและความห่วงใยอย่างลึกซึ้งจากครูอาจารย์แห่งโรงเรียนนายร้อยทหารบกแล้ว นับแต่บัดนั้นเป็นต้นไป สงครามอันดุเดือดเข้มข้นได้เป็นเป้าหมายลอบกระดุกของเด็กหนุ่มจากริ้วแดงกำแพงเหลืองให้แข็งแกร่งขึ้นมาอย่างทันตาเห็น

เมื่อสงครามยุติลงได้รับการเลื่อนยศจาก ร้อยเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็น พันตรีชาติชาย ชุณหะวัณ ในปี พุทธศักราช 2491 ได้ย้ายออกจากตำแหน่ง "ผู้บังคับหมวด" แห่งกองพันทหารม้าที่ 1 รักษาพระองค์ เข้าดำรงตำแหน่ง "ประจำกรมเสนาธิการทหารบก" และได้ไปศึกษาต่อที่โรงเรียนยานเกราะกองทัพบก รัฐแคนดักกี สหรัฐอเมริกา เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง "รองผู้ช่วยทูตทหารบก" ณ สถานเอกอัครทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา

จนกระทั่งในปีพุทธศักราช 2493 ได้เดินทางกลับมารับราชการในกองพันทหารม้าที่ 1 อีกครั้ง พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้พัฒนาหน่วยทหารและตั้งโรงเรียนยานเกราะ และได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บังคับการโรงเรียนยานเกราะ ต่อมาได้พัฒนาเป็น "ศูนย์การทหารม้า" จากการที่พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ พัฒนาหน่วยทหารนี้เป็นผลให้หน่วยยานเกราะเป็นหน่วยที่ดีที่สุดและทันสมัยที่สุดของกองทัพบกในขณะนั้นและเป็นที่เชิดหน้าชูตาของกองทัพอีกด้วย^{๑๐}

นอกจากบทบาททางการทหารแล้ว พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้มีบทบาททางด้านธุรกิจ ของตระกูล "ชุณหะวัณ" อีกส่วนหนึ่งโดยพลเอกชาติชายได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินธุรกิจการค้าในบริษัทต่าง ๆ ด้วยการเข้าเป็นกรรมการบริหารจนถึงประธานบริษัท นั่นคือ "บริษัทสามัคคีก่อสร้างจำกัด" พุทธศักราช 2495 "บริษัททหารสามัคคีจำกัด" พุทธศักราช 2499 "ธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด" พุทธศักราช 2499 "ธนาคารเกษตรจำกัด" พุทธศักราช 2499 "บริษัทหินอ่อนจำกัด" พุทธศักราช 2499 "บริษัทค้าไม้ทหารสามัคคีจำกัด" พุทธศักราช 2499

ความผันผวนทางการเมืองไทยเกิดการแย่งอำนาจกัน ระหว่างกลุ่มสี่เสาเทเวศร์ คือกลุ่มของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ซึ่งในปีพุทธศักราช 2500 กำลังเป็นที่ชื่นชอบของข้าราชการ

^{๑๐} เรื่องเดียวกัน , หน้า 35.

การและประชาชน กับกลุ่มราชครูซึ่งประกอบด้วย จอมพล ผิน ชุณหะวัณ, พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ มีการชิงไหวชิงพริบและผลปรากฏว่าจอมพล สฤษดิ์ ทำการรัฐประหารสำเร็จเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2500 เป็นเหตุให้จอมพล ป. พิบูลสงคราม และพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ ไปอยู่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์และใช้ชีวิตอยู่ในต่างประเทศจนเสียชีวิต จากความขัดแย้งและเกิดเหตุการณ์รัฐประหารดังกล่าว ส่งผลให้พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ซึ่งเป็นบุตรจอมพล ผิน และเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับ จอมพล ป. พิบูลสงคราม และ พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ ได้ถูกคณะรัฐประหารเรียกให้ไปรายงานตัวและมีคำสั่งให้ไปเป็นทูตประจำประเทศอาร์เจนตินา, ประเทศออสเตรเลียและตุรกีและประเทศวาติกัน ต่อมาเป็นเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรประจำองค์การสหประชาชาติ ณ กรุงเจนีวา รวมเวลาที่ต้องเป็นทูตอยู่ในต่างประเทศเป็นเวลานานถึง 15 ปี ตั้งแต่ พ.ศ.2500 - 2515 ในปี พ.ศ.2515 ในสมัยของรัฐบาล จอมพลถนอม กิตติขจร พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้รับแต่งตั้งกลับมารับราชการในประเทศไทยในตำแหน่งอธิบดีกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศซึ่งถือว่ามีความสำคัญมาก และในปีเดียวกันนี้เองได้รับการแต่งตั้งได้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง จึงได้ร่วมกับกลุ่มราชครูดำเนินกิจการทางการเมืองขึ้นโดยก่อตั้งพรรคชาติไทยขึ้นเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2517 โดยมี พลตำรวจเอก ประมวล อติเรกสาร เป็นหัวหน้าพรรคและพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นเลขาธิการพรรค ซึ่งถือได้ว่าเป็นพรรคการเมืองที่ใหญ่และมีนักธุรกิจร่วมในพรรคการเมืองดังกล่าวด้วยเป็นจำนวนมาก

ประสบการณ์ทางการเมืองของพลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ

กล่าวได้ว่าหลังจากการปฏิวัติยึดอำนาจเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2490 ซึ่งนำโดยจอมพลผิน ชุณหะวัณ เป็นหัวหน้าในครั้งนั้นในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2491-2500 ซึ่งจอมพล ป. พิบูลสงคราม ปกครองประเทศ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้มีโอกาสใกล้ชิดโดยอาศัยอยู่ในบ้านของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ทำให้ได้รับรู้เหตุการณ์ และการดำเนินกิจการในทางการเมืองในสมัยนั้นซึ่งมีกองทัพเป็นฐานสำคัญในการปกครองประเทศ ต่อมาเมื่อเกิดความขัดแย้ง

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 109.

ช่วงชิงอำนาจและ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำการรัฐประหารยึดอำนาจได้สำเร็จเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2500 พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ซึ่งอยู่ในกลุ่มราชครูซึ่งคนละขั้วอำนาจกันจึงส่งผลให้พลเอกชาติชายได้รับแต่งตั้งเป็นทูตยังประเทศอาร์เจนตินาและประเทศอื่น ๆ นานถึง 15 ปี จากการที่ต้องเดินทางไปรับราชการในกระทรวงการต่างประเทศตามสถานทูตต่างนั้น ทำให้ พลเอกชาติชาย ได้เรียนรู้ ขบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ และการดำเนินกิจการทางการเมืองของแต่ละประเทศเป็นอย่างดี ประการสำคัญได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้นำประเทศที่ไปประจำด้วยเช่น กรณีมีการลงคะแนนเสียงกัน เรื่องเขาพระวิหาร พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ สามารถพูดกับประธานาธิบดีประเทศอาร์เจนตินาจนยอมลงคะแนนให้กับประเทศไทย ส่วนประเทศที่เป็นมิตรกับไทยอื่น ๆ ไม่ได้ลงคะแนนให้ประเทศไทยเลยไปลงคะแนนให้เขมร จากการที่พลเอกชาติชาย ได้ร่วมกิจกรรมและปฏิบัติหน้าที่ได้ติดจนได้รับคำชมเชย สืบเนื่องจากเป็นทูตในต่างประเทศนาน และมีความสามารถจึงได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ คือ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมการเมือง จึงทำให้ได้ใกล้ชิดกับการเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งแตกต่างไปจากการเป็นทูตอย่างมาก ครั้นเมื่อดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในสมัยรัฐบาล ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้ตัดสินใจเรื่องใหญ่ๆ ที่ทำให้ประเทศไทยรอดพ้นจากภัยสงครามมาได้ ก็เพราะบทบาทในด้านการต่างประเทศช่วย ที่รับรองเงินแดง และอีกเรื่องที่สำคัญ คือ การที่สามารถดำเนินนโยบายด้านต่างประเทศได้อย่างชาญฉลาดและเหมาะสมกับสถานการณ์ จนทำให้ประเทศไทยรอดพ้นจากการถูกคุกคามของประเทศที่นิยมคอมมิวนิสต์กล่าวคือในขณะนั้น กลุ่มประเทศนิยมคอมมิวนิสต์ ได้เคลื่อนไหวอย่างรุนแรงและมีชัยชนะอย่างดีสามารถยึดครอง เวียดนามใต้ กัมพูชา และลาวได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้นานาประเทศ และนักสังเกตการณ์ทางการเมืองต่างก็ลงความเห็นเห็นว่า ประเทศไทยคงจะไม่สามารถรักษาระบอบประชาธิปไตยเอาไว้ได้ คงจะต้องล้มเหลวไปด้วย ตามทฤษฎีโดมิโน ที่นักสังเกตการณ์ทางการเมืองได้ตั้งข้อสังเกตไว้

เมื่อสถานการณ์ทางการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 นายสัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี และมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2517 ได้กำหนดบังคับให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องสังกัดพรรคการเมือง ซึ่งจากเหตุการณ์ทางการเมือง กลุ่มอำนาจเดิมได้ถูกขับไล่ออกนอกประเทศแล้วและประเทศไทยมีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นจึงทำให้พลเอกชาติชาย ได้กลับเข้ามาเล่นการเมือง ซึ่งเป็นวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงจากเดิม

พลเอก ชชาติชาย ชุณหะวัณ ได้ร่วมกับกลุ่มราชครู ซึ่งเป็นกลุ่มอดีตนายทหาร อดีตสมาชิกคณะรัฐประหาร 2490 และเป็นนักการเมืองเก่าจากพรรคเสรีมนังคศิลา และนักธุรกิจอีกจำนวนมาก ได้ก่อตั้งพรรคการเมืองขึ้นมาโดยได้จดทะเบียนตามกฎหมาย เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2517 ใช้ชื่อว่า "พรรคชาติไทย" โดยมีพลตรี ประมวล อติเรกสาร เป็นหัวหน้าพรรค พลตรี ชชาติชาย ชุณหะวัณ (ยศในขณะนั้น) เป็นเลขาธิการพรรค นายคึกฤกษ์ บุญเสริม เป็นรองเลขาธิการพรรค พลตรี ศิริ สิริโยธิน เป็นรองหัวหน้าพรรค ซึ่งนับว่าเป็นพรรคการเมืองที่ใหญ่พรรคหนึ่งมีฐานทางเศรษฐกิจที่แน่นมาก¹¹ เนื่องจากกลุ่มชอราชครูได้รับมรดกจากจอมฉิน ชุณหะวัณทิ้งไว้ให้และได้ค่อยๆขยายฐานทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2500-2516 จนสามารถทำให้กลุ่มราชครูมีอำนาจทางเศรษฐกิจและใช้อำนาจทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ไปสร้างอำนาจและอิทธิพลทางการเมืองได้นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516¹² ในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2518 พรรคชาติไทยได้รับเลือกตั้ง 28 คน ได้เข้าร่วมรัฐบาล ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช พลตรี ชชาติชาย ได้ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ต่อมาได้มีนักธุรกิจหลายคนมาร่วมพรรคเช่น นายบรรพต คิลปอาญา, นายสุรพันธ์ ชินวัตร, นายประมวล สภาวสุ, นายสอาด ปิยวรรณ, นายเสนาะ เทียนทอง, นายทวิช กลิ่นประทุม และนายอนรรต วัฒนพงศ์ศิริ พลตรี ประมวล อติเรกสาร เป็นหัวหน้าพรรค พลตรีชชาติชาย ชุณหะวัณ และนายอนรรต วัฒนพงศ์ศิริ เป็นรองหัวหน้าพรรค นายบรรพต คิลปอาญา เป็นเลขาธิการพรรค ต่อมาในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ ปี พ.ศ. 2519 พรรคชาติไทยได้รับเลือกตั้ง 56 คนได้เข้าร่วมรัฐบาล ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช พลตรีชชาติชาย ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ การเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ ปี พ.ศ. 2522 พรรคชาติไทยได้รับเลือก 38 คนได้เข้าร่วมรัฐบาล พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ และพลตรีชชาติชายเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม การเลือกตั้งทั่วไปในปี พ.ศ. 2526 พรรคชาติไทยได้รับเลือก 79 คน ในการเลือกตั้งครั้งนี้กฎหมายรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องสังกัดพรรคการเมือง จึงได้มีสมาชิกสภา

¹¹ ปรตศุรายละเอียดจากภาคผนวก

¹² วิภา เรื่องสกุล, "การก่อตั้งและพัฒนาการของพรรคชาติไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532), หน้า 130.

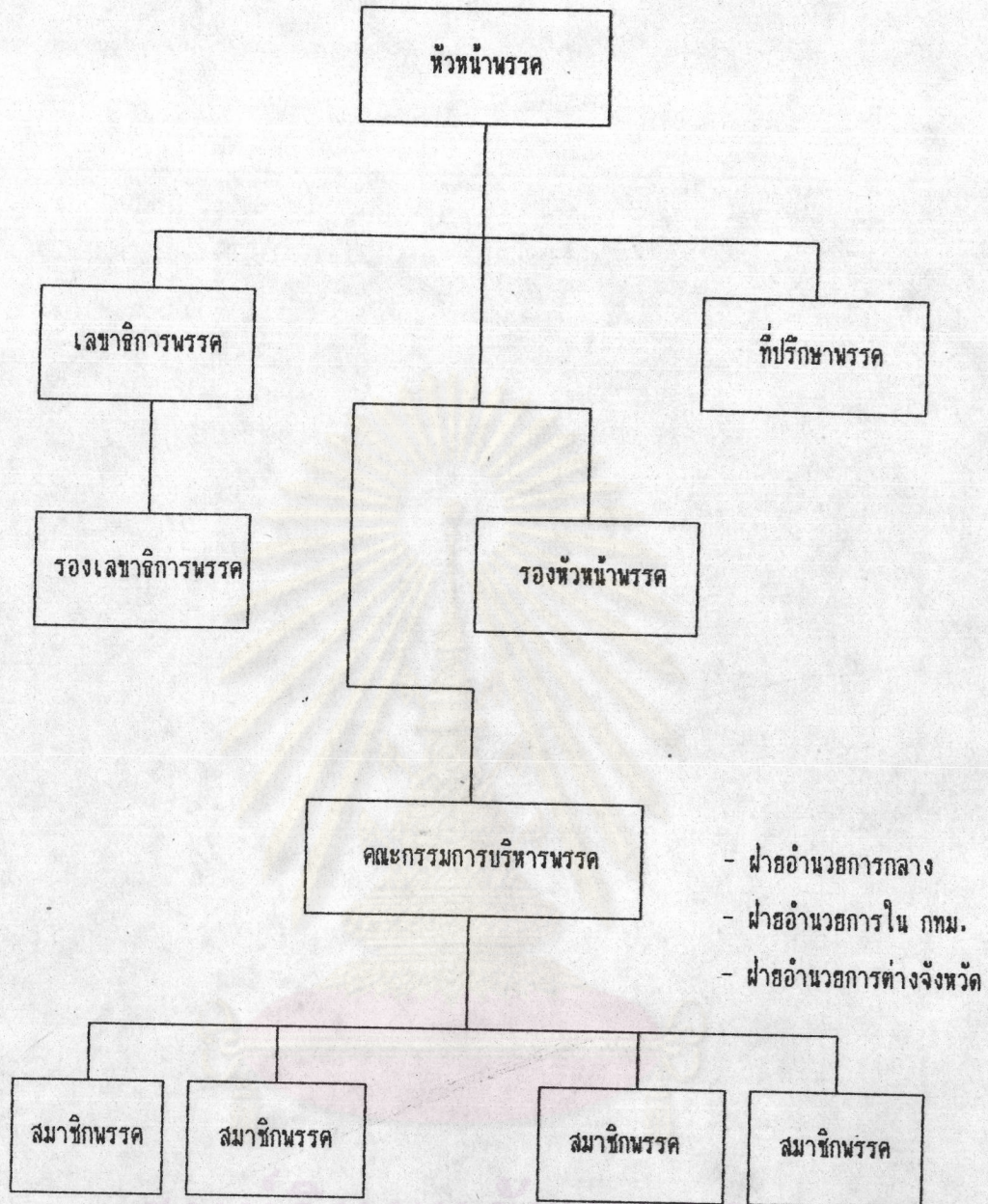
ผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งแต่ยังไม่ได้สังกัดพรรคการเมืองใดได้เข้ามาเป็นสมาชิกพรรคชาติไทยอีก รวมเป็น 108 คน ขณะนั้น พลตรีประมาณ อดิเรกสาร หัวหน้าพรรค และผู้นำฝ่ายค้าน พลตรีชาติชาย ยังเป็นรองหัวหน้าพรรค และนายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นเลขาธิการพรรค มีปัญหาในเรื่องการดำเนินนโยบายของพรรคซึ่งเป็นการขัดแย้งกับพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ จึงไม่ได้เข้าร่วมรัฐบาลจึงได้มีการเคลื่อนไหวกันในพรรคเพื่อเปลี่ยนแปลงหัวหน้าพรรค และแก้ไขนโยบายให้สอดคล้องกับ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าพรรค พลตรีประมาณอดิเรกสาร เป็นประธานที่ปรึกษาพรรค นายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นเลขาธิการพรรค การเลือกตั้งทั่วไปในปี พ.ศ. 2529 พรรคชาติไทยได้รับเลือก 63 คนได้เข้าร่วม รัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ โดย พลตรีชาติชาย เป็นรองนายกรัฐมนตรีการเลือกตั้งทั่วไปในปี พ.ศ. 2531 พรรคชาติไทยได้รับเลือกตั้ง 87 คน¹³ ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่ได้คะแนนเสียงสูงสุด และพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ไม่รับตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี พรรคชาติไทยจึงได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ซึ่งนับเป็นนายกรัฐมนตรี คนที่ 17 ของไทย ต่อมาได้รับพระราชทานยศ "พลเอก" "พลอากาศเอก" และ "พลเรือเอก"

กล่าวโดยสรุป พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นผู้นำทางการเมืองที่เกิดในตระกูล "ชุณหะวัณ" เป็นบุตรจอมพล ผิน ชุณหะวัณและคุณหญิง วิบูลลักษณ์ ชุณหะวัณ ชีวิตในวัยเยาว์ได้รับการอบรมสั่งสอนให้เป็นคนซื่อสัตย์และมีความอดทน โดยถูกส่งไปอยู่โรงเรียนประจำเมื่อจบชั้นมัธยมแล้วได้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และได้พักอาศัยอยู่กับจอมพล ป. พิบูลสงคราม ผู้นำประเทศไทยคนสำคัญ ที่วังสวนกุหลาบ ทำให้ได้รับการเรียนรู้ลักษณะบางประการมาจากบิดา และจอมพล ป. พิบูลสงคราม ครั้นเมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้รับราชการสังกัด กองพันทหารม้าที่ 1 รักษาพระองค์ และได้ร่วมสงครามอินโดจีนฝรั่งเศส และสงครามเชียงตุง จากนั้นได้เดินทางไปศึกษาต่อยังโรงเรียนยานเกราะ รัฐแคนซัสที่ ประเทศสหรัฐอเมริกา และได้ดำรงตำแหน่ง รองผู้ช่วยทูตทหารบก ณ กรุงวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา 1 ปี และได้กลับมารับราชการใน

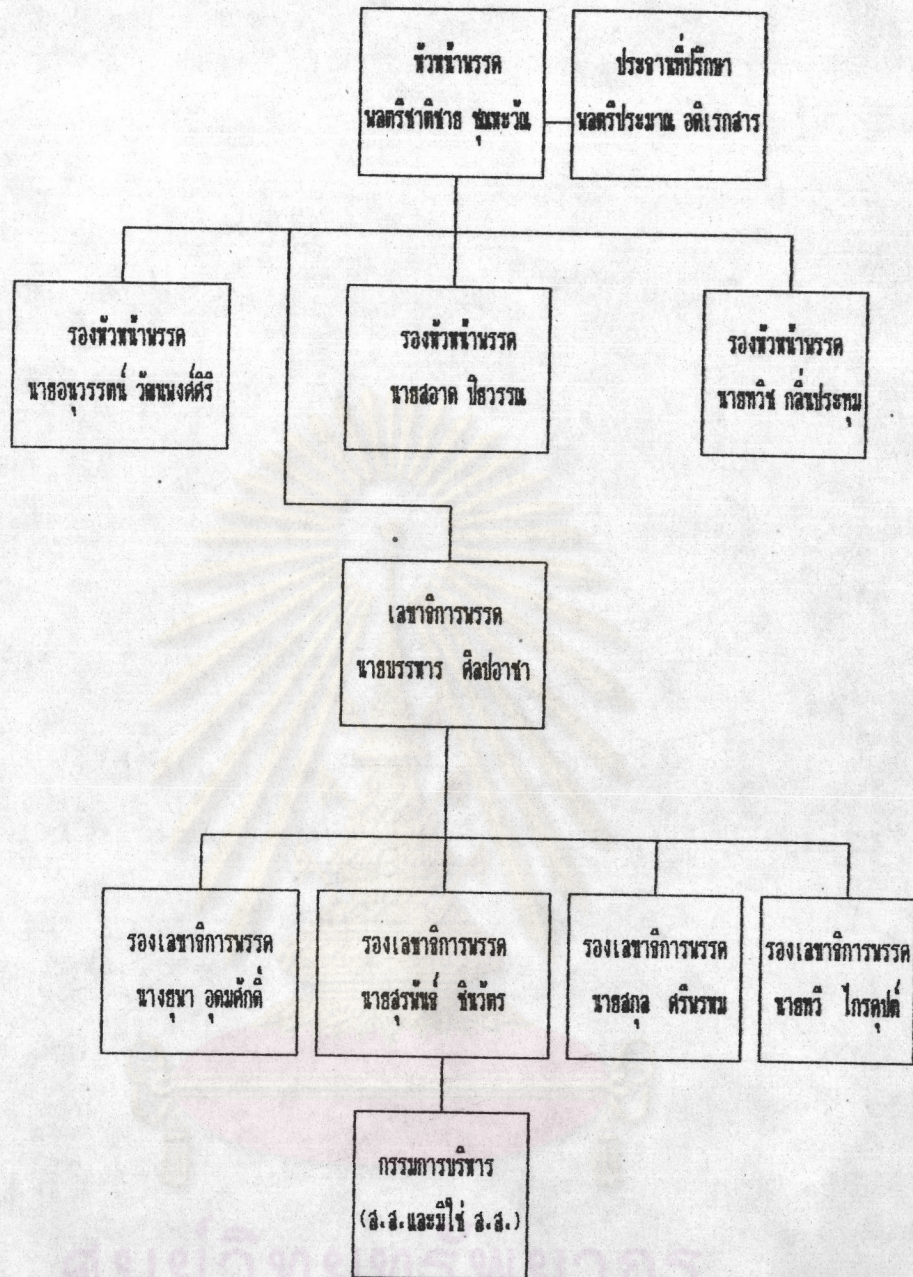
¹³ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, รายงานวิจัย การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2531 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2532), หน้า 77-78.

โรงเรียนยานเกราะ ได้พัฒนาหน่วยจนเป็นหน่วยงานที่ทันสมัยที่สุดในขณะนั้น และได้ร่วมกับ คณะรัฐประหาร ปี 2490 ยึดอำนาจการปกครองประเทศด้วย อีกทั้งได้ร่วมกับพวกดำเนิน ธุรกิจโดยเป็นกรรมการในบริษัทต่างๆจำนวนมาก รวมทั้งธุรกิจของจอมพล ผิน ที่ทิ้งไว้อีก จำนวนหนึ่ง ครั้นเมื่อเกิดการแย่งชิงอำนาจระหว่างกลุ่มสี่เสาเทเวศร์และกลุ่มราชครู ปรากฏว่ากลุ่มสี่เสาเทเวศร์ คือจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ กับพวกทำการรัฐประหารสำเร็จเมื่อ 16 ก.ย. 2500 เป็นผลให้ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ถูกย้ายไปดำรงตำแหน่ง ทูตประจำ ประเทศอาร์เจนติน่า และอื่นๆอีกเป็นเวลานานถึง 15 ปี และได้กลับมารับราชการใน ตำแหน่งอธิบดีกรมการเมือง เมื่อปี พ.ศ. 2515 และในปีเดียวกันได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และเมื่อ ปี พ.ศ. 2517 ได้ร่วมกับ กลุ่มราชครูดำเนินการทางการเมืองขึ้นใหม่โดยก่อตั้งพรรคชาติไทย และพลเอก ชาติชาย เป็นเลขาธิการพรรคต่อมมีการเลือกตั้งจำนวน 5 ครั้ง(ปี พ.ศ.2518-2531)พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จังหวัดนครราชสีมาทุกครั้ง และเข้าร่วม รัฐบาล 4 ครั้ง เมื่อปี พ.ศ. 2529 ได้รับเลือกให้เป็น หัวหน้าพรรคชาติไทย และการ เลือกตั้งทั่วไปเมื่อ พ.ศ. 2531 พรรคชาติไทยได้รับเลือกจำนวน 87 คน ซึ่งมีจำนวนสูงสุด และได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลผสม พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี

จากการศึกษาชีวิตของ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นั้นพบว่าพลเอกชาติชาย นั้นมี ชีวิตหลายรูปแบบ และมีประสบการณ์ทางการเมือง ทั้งทางด้านการทหาร ธุรกิจ นักการทูต และนักการเมือง เมื่อได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าพรรคชาติไทย และเมื่อขึ้นมา ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี ได้ใช้ประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับการเรียนรู้มาบริหารประเทศและใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่ในตัวเองอย่างไร ซึ่งจะได้กล่าวรายละเอียดในบทต่อไป

ศูนย์วิทยุวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายจนา เลี้ยวบริพัตร	นายประมว สภาส	นายสมม เลาวัฒนศิริ	นายอดม วิทวัสวิมล	นายประจวบ ไชยสาส์น
นายสฤษดิ์ ชามพุก	นายชัชสีน พานสวัสดิ์	นายบุญจะ เกสวทอง	นายพินิจ สัมภวคปต์	นายวัฒนา อัสวเพม
นายเลิศ พงษ์ศักดิ์	นายเสนาะ เทียนทอง	นายถาวร ไชยสุวรรณ	นายทวี ศรีสังข์	พล.ต.ท. จำรัส มังคลาวิทย์
พล.ต.ท. สิบ นงษ์สุวรรณ	นายไมโรจน์ เครือรัตน์	นายไพฑูริ นานิชชีวิน	นายสมชัย อุกษรวิทย์	พล.ต.ท. สว่าง กิตติขจร
นายสวัสดิ์ วงศ์ศิริ	นางสาวพวงเล็ก ดันมรรจง	นายธรรมมา ปิ่นสุภาณูจน	จ.ส.อ. ทรงธรรม ปิ่นญาติ	น.อ. ประจวบ ประชวรโกคราษ
นายเคน โติษมีนา	นายเคน หนูทอง			

ที่มา : มนชัย วัฒนโกเมร, ข้อมูลพื้นฐานพรรคการเมืองปัจจุบัน และพรรคการเมืองกับการเลือกตั้งปี 2522-2529 (กรุงเทพฯ : ศูนย์การนิเทศมวลชน, 2529). หน้า 28-29.